

**СТАНДАРДИ И СМЕРНИЦЕ ДОБРЕ АПОТЕКАРСКЕ ПРАКСЕ
ЗА ПРОМОЦИЈУ ЗДРАВЉА, ПРЕВЕНЦИЈУ БОЛЕСТИ И ЗДРАВСТВЕНО
ВАСПИТАЊЕ У АПОТЕЦИ, ИЗУЗЕВ БОЛНИЧКЕ АПОТЕКЕ**

**СТАНДАРДИ ДОБРЕ АПОТЕКАРСКЕ ПРАКСЕ ЗА ПРОМОЦИЈУ ЗДРАВЉА,
ПРЕВЕНЦИЈУ БОЛЕСТИ И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ У АПОТЕЦИ, ИЗУЗЕВ
БОЛНИЧКЕ АПОТЕКЕ**

Активности промоције здравља, превенције болести и здравственог васпитања у апотеци, изузев болничкој апотеци, усмерене су на утврђивање присутних фактора ризика по здравље (као што су на пример повишен крвни притисак, висок ниво шећера и холестерола у крви, прекомерна телесна маса, недовољна физичка активност, пушење, прекомерна употреба алкохола и сл.) и одговарајуће саветовање у складу са уоченим факторима ризика.

Активности промоције здравља, превенције болести и здравствено васпитање спроводе се током редовног рада са пацијентима за рецептуром, односно у издвојеном простору или посебној просторији, у циљу обезбеђења права на приватност пацијента.

Основне активности промоције здравља и превенције болести током редовног рада са пацијентима спроводи магистар фармације.

Сложене активности промоције здравља, превенције болести и здравственог васпитања спроводи магистар фармације са одговарајућом едукацијом (као што је на пример специјализација из области социјалне фармације или програм континуиране едукације креиран према циљевима јавно-здравствених кампања), свакодневно или током јавно-здравствених кампања које се одржавају у апотеци, изузев болничкој апотеци..

Активности промоције здравља, превенције болести и здравственог васпитања обављају се тако да не ометају редовне радне процесе у апотеци, изузев болничкој апотеци. Број запослених у апотеци мора бити такав да ове активности не ометају остале процесе рада у апотеци, изузев болничкој апотеци.

Спровођење активности промоције здравља, превенције болести и здравственог васпитања, врши се на основу успостављених процедура, односно упутстава, уз вођење одговарајуће евиденције и документације како би се обезбедила следљивост у систему и поверљивост информација прикупљених у овим активностима, у складу са законом.

За спровођење активности утврђивања фактора ризика по здравље, које укључују мерење одређених параметара у складу са стандардима и смерницама утврђеним у Прилогу 7а

који је одштампан уз овај водич и чини његов саставни део, неопходан је пристанак пацијента, у складу са законом којим се уређују права пацијената.

Магистар фармације је дужан да води одговарајућу медицинску документацију и евиденције о спроведеним активностима промоције здравља, превенције болести и здравственог васпитања, у складу са законом. Подаци о спроведеним активностима промоције здравља, превенције болести и здравственог васпитања, чувају се у апотеци у складу са законом.

О спроведеним услугама промоције здравља и превенције болести магистар фармације односно магистар фармације специјалиста води Протокол при обављању здравствено-васпитног рада који садржи најмање следеће податке:

Подаци о установи

1. Здравствена установа
2. Организациона јединица/служба
3. Место
4. Период регистровања (датум од - до)

Подаци о раду

1. Врста услуга
2. Садржај рада
3. Метод рада
4. Лице или група обухваћених радом
5. Број лица
6. Средства коришћена у раду
7. Место рада
8. Кадрови који су обавили рад, датум рада
9. Област рада

Потребно је да се успостави ефективна комуникација, у складу са стандардом и смерницама утврђеним у Прилогу број 2 који је одштампан уз овај водич и чини његов саставни део. како са пацијентом, тако и са ординирајућим лекаром кога фармацеут

обавештава по потреби, усменим или писаним путем, о свим важним чињеницама везаним за здравље пацијента (као на пример: уочени фактори ризика за развој болести и сл.).

СМЕРНИЦЕ ДОБРЕ АПОТЕКАРСКЕ ПРАКСЕ ЗА ПРОМОЦИЈУ ЗДРАВЉА, ПРЕВЕНЦИЈУ БОЛЕСТИ И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ У АПОТЕЦИ, ИЗУЗЕВ БОЛНИЧКОЈ АПОТЕЦИ

Смернице представљају додатни опис захтева наведених у стандарду, односно представљају пример добре праксе како се испуњавају захтеви наведени у датом стандарду.

Магистар фармације, односно магистар фармације специјалиста, треба, када год је то могуће, активно да се укључи, сарађује и учествује у локалним или националним кампањама промоције здравља и превенције болести, као и да иницира и спроводи сопствене активности овог карактера.

У оквиру процедура за промоцију здравља и превенцију болести магистар фармације односно магистар фармације специјалиста може користи одговарајући структурирани упитник током разговора са пацијентом, релевантне алате за откривање потенцијалних фактора ризика по здравље и/или мерење одговарајућих параметара (према стандардима утврђеним у Прилогу 7а који је одштампан уз овај водич и чини његов саставни део), у складу са јавно-здравственим програмом, односно кампањом. Промоција здравља и превенција болести може да се врши и на друге одговарајуће начине.

О спроведеним услугама промоције здравља и превенције болести које се спроводе уз помоћ развијених структурираних упитника, употребом релевантних алата и/или мерењем одређених параметара, магистар фармације односно магистар фармације специјалиста води прописану медицинску документацију која поред података утврђених стандардом укључује и следеће: име и презиме, датум рођења, адресу и контакт податке пацијента; име магистра фармације односно магистра фармације специјалисте који је пружио услугу; лекове са режимом издавања на рецепт и без рецепта, као и дијететске производе и медицинска средства које пацијент користи, дијагнозу постављену од стране лекара, препознате факторе ризика, вредности одређених параметара (изражене у међународно признатим јединицама) уколико је спроведено мерење и одговарајуће евидентирање о услузи мерења (у складу са стандардом утврђеним у Прилогу 7а који је одштампан уз овај водич и чини његов саставни део), информације пружене кроз процес саветовања, укључујући препоручене мере за смањење ризика по здравље и план даљег праћења пацијента у складу са резултатима мерења, као и исходе саветовања (када су познати).

Уколико се утврди присуство неког од фактора ризика по здравље, неопходно је да магистар фармације односно магистар фармације специјалиста објасни пацијенту природу, значај и могуће последице препознатог ризика. У зависности од препознатог степена ризика, магистар фармације односно магистар фармације специјалиста саветује мере за смањење ризика по здравље, као што су промене животног стила, одговарајући режим исхране и сл., или упућује пацијента изабраном лекару уз одговарајући извештај. У склопу процедура за пружање услуга промоције здравља и превенције болести, може бити предвиђена и припрема препорука заснованих на доказима у облику штампаног

материјала или електронских информација оглашених на званичном порталу апотеке, изузев болничке апотеке.

Пацијент добија писмени извештај о пруженој услузи, оверен печатом апотеке и потписом и печатом маистра фармације односно маистра фармације специјалисте који је пружио услугу, уз јасан навод препознатог фактора ризика и начина на који је фактор ризика утврђен (на пример, резултат мерења одређеног параметра уз навод врсте и серијског броја медицинског средства коришћеног за мерење, и сл.).